

ఆనన్దసాగరస్తవః

{॥ ఆనన్దసాగరస్తవః ॥}

॥ ఆనన్దసాగరస్తవః ॥

విజ్ఞాపనార్థవిరలావసరానవాప్త్యా

మన్వోద్యమే మయి దవీయసి విశ్వమాతుః ।

అవ్యాజభూతకరుణాపవనాపవిధా-

న్యన్తః స్మ రామ్యహమపాఙ్గతరఙ్గితాని ॥ ౧ ॥

ఆవేద్యతామవిదితం కిమథాప్యనుక్తం

పక్తవ్యమాన్తరరుజోపశమాయ నాలమ్ ।

ఇత్యర్థ్యసే కిమపి తచ్చవణే నిధాతుం

మాతః ప్రసీద మలయధ్వజపాణ్డ్యకన్యే ॥౨॥

ఆక్రన్ధితం రుదితమాహతమాననే వా

కస్యార్థమస్తు హృదయం కిమతః ఫలం వా ।

యస్యా మనో ద్రవతి యా జగతాం స్వతన్త్రా

తస్యాస్తవామ్బు పురతః కథయామి ఖేదమ్ ॥ ౩ ॥

పర్యాకులే మనసి వాచి పరిష్ఠలన్త్యాం

ఆవర్తగర్త ఇవ చక్షిషి ఘూర్ణమానే ।

కస్తేఽభిదాస్యతి శివే మమతామవస్థాం

కాలే దయస్య కథయామి తవాధునైవ ॥ ౪ ॥

భక్తిం కరోతు నితరాం సురజాతిమాత్రే

గ్రామీణజన్తురివ పౌరజనేషు లోకః ।

అన్యత్ర దేవి భవదీయపదారవిన్దా-

దాకృష్యమాణమపి మే హృదయం న యాతి ॥ ౫ ॥

అజ్ఞీకురు త్వమవధీరయ వా వయం తు
దాసాస్తవేతి వచసైవ జయేమ లోకాన్ ।
ఏతావతైవ సుకరో నను విశ్వమాతః
ఉద్ధణ్ణదణ్ణధరకిఙ్కరమౌలిభజః ॥ ౬ ॥

వేదాస్తవాక్యజనితం విమలం విచారైః
ఆసాద్య బోధమనుచింతనతోఽపరోక్షమ్ ।
ముక్తిం ప్రజన్తి మనుజా ఇతి సూక్తిమాద్యా-
మాలమ్భ్య కస్తరితుమర్హతి శైలకన్యే ॥ ౭ ॥

ఏకైకవేదవిషయాః కతి నామశాఖా-
స్తాసాం శిరాంసి కతి నామ పృథగ్విధాని ।
అర్థావబోధవిధురోఽక్షరలాభ ఏవ
కేషాం నృణాం కతిభిరస్తు శరీరబన్ధైః ॥ ౮ ॥

న్యాయాః పరస్పరవిభిన్నదిశః సహస్ర-
ముచ్ఛావచాని చ భవన్త్యపబృంహణాని ।
ఏవం స్థితే గిరిసుతే నిగమోపలానాం
తాత్పర్యసారమవధారయితుం క్షమః కః ॥ ౯ ॥

అస్త్యక్షరగ్రహవిధిర్జనుషాం సహస్రైః-
రాపాతతో భవతు నామ తతోఽర్థబోధః ।
దుర్వాదికల్పితవికల్పతరఙ్గసాస్త్రాన్
దుష్పార్యపక్షజలధీన్ కథముత్తరేయః ॥ ౧౦ ॥

బ్రహ్మేతి శక్తిరితి బన్ధవిమోచనీతి
మాయామయీతి మదనాస్తకవల్లభేతి ।
సప్తాష్టశబ్దపరివర్తనమాత్ర ఏవ

సామర్థ్యమావహతి శాస్త్రపరిశ్రమోఽయమ్ ॥ ౧౧ ॥

తస్యై ప్రసీదసి గిరీస్త్రసుతే య ఇత్థం
సమ్పాదయేత శనకైరపరోక్షబోధమ్ ।
యస్మై ప్రసీదసి స చ క్షమతేఽవబోధు-
మిత్థం పరస్పరసమాశ్రయమేతదాస్తే ॥ ౧౨ ॥

ఆకర్ణయ త్వమిమమభ్యుపగమ్య వాదం
జానాతు కోఽపి యది వా హృదయం శ్రుతీనామ్ ।
తస్యాప్యసంజ్ఞభవబంధశతార్జితోఽయం
ద్వైతభ్రమో గలతు జన్మశతైః కియద్భిః ॥ ౧౩ ॥

కాలే మహత్యనవధావపతన్వదాపి
క్వాప్యన్తిమే జనుషి కోఽపి గతిం లభేత ।
ఇత్థం సమర్థనవిధిః పరమాగమానాం
పర్యాయసూక్తివిధయా నయనం నశార్థే ॥౧౪॥

ఏకాపవర్గసమయే జగతోఽపవర్గః
సర్వాపవర్గసమయే పునరస్తశఙ్కః ।
ఈదృగ్విధం కమపి పక్షమిహావలమ్బ్య
స్థాతుం సుఖం క్షమమనేవ పథా ప్రవృత్తైః ॥ ౧౫ ॥

అభ్యస్య వేదమవధార్య చ పూర్వతన్త్ర-
మాలక్ష్య శిష్టచరితాని పృథగ్విధాని ।
అధ్యావనాదిభిరవాప్య ధనం చ భూరి
శర్మాణి మాతరలసాః కథమాచరేయుః ॥ ౧౬ ॥

ఆయస్య తావదపి కర్మ కరోతు కశ్చి-

త్రేనాపి మాతరధికం కిమివానుభావ్యమ్ ।
అస్తే సుఖం య ఇహ భారతవర్షసీమ-
న్యాస్తే స కిఞ్చిదిత ఉత్తరతోఽపసృత్య ॥ ౧౭ ॥

కర్మ త్యజేమ యది నూనమధః పతేమ
యద్యాచరేమ న కదాపి భవం తరేమ ।
కర్మ త్యజేదితి చరేదితి చ ప్రవృత్తాః
భావేన కేన నిగమా ఇతి న ప్రతీమః ॥ ౧౮ ॥

కర్మణ్యకర్మవిధిరేష యదాచరన్తి
కర్మాణి తత్తదనుబంధజిహసయేతి ।
సత్యం తథాప్యభినవో భవితా న బంధః
ప్రాచీనబంధహరణే క ఇవాభ్యుపాయః ॥ ౧౯ ॥

ప్రారబ్ధకర్మ కియదారభతే కియద్వా
ప్రారప్యతే కియదిదం క ఇవావధత్తామ్ ।
కాలః కియానివ మయా ప్రతిపాలనీయో
యస్య క్షణార్థమపి కల్పశతత్వమేతి ॥ ౨౦ ॥

పుంసః క్షణార్థమపి సంసరణాక్షమస్య
సాఙ్ఖ్యాదయః సరణయో న విశన్తి కర్ణమ్ ।
సంఖ్యాయ గాఙ్గసికతాః సకలాశ్చ సూక్ష్మా
భుజ్జ్యేతి వాగివ మహాక్షుధయార్దితస్య ॥ ౨౧ ॥

భక్తిస్తు కా యది భవేద్ద్రతిభావభేద-
స్తత్యేవలాన్వయితయా విఫలైవ భక్తిః ।
ప్రీతిస్త్యయి త్రిజగదాత్మని కస్య నాస్తి
స్వాత్మద్రుహో న ఖలు సన్తి జనాస్త్రిలోక్యామ్ ॥ ౨౨ ॥

ఆత్మా సమస్తజగతాం భవతీతి సమ్య-
గ్విజ్ఞాయ యద్వితనుతే త్వయి భావబంధమ్ ।
సా భక్తిరిత్యభిమతం యది సిద్ధమిష్టం
వ్యర్థం విశేష్యమలమస్తు విశేషణం నః ॥ ౨౩ ॥

స్వాత్మేతరత్వమవధార్య పరత్వబుద్ధ్యా
యత్ప్రియతే గురుజనేష్వివ సైవ భక్తిః ।
స్యాదేతదేవమియమేవ తు మే జిహ్వా
ద్వైతభ్రమాత్కిమధికం భవబంధమూలమ్ ॥ ౨౪ ॥

సేవైవ భక్తిరితి కర్మపథప్రవేశః
సేవ్యప్రసాదఫలకా కిల కర్మసేవా ।
ధ్యానప్రవాహ ఇతి చేచ్ఛవణాత్ తృప్తీయః
ప్రాగేవ మాతరయమాకలితోఽభ్యుపాయః ॥ ౨౫ ॥

అత్రైవ దాస్యసి విముక్తిమథాపి యాచే
మాతః శరీరపతనం మణికర్ణికాయామ్ ।
అస్తు స్వకృత్యమనుకంపనమీశ్వరాణాం
దాసస్య కర్మకరతైవ తథా స్వకృత్యమ్ ॥ ౨౬ ॥

సద్యో భవేత్సుకృతినాముపదేశలాభః
పాపాత్మనాం బహుతిథే సమయే వ్యతీతే ।
ఇత్యాదిభిః కిల పురాణవచోభిరమ్బ
వారాణసీమపి న యాచితుముత్సుకోఽస్మి ॥ ౨౭ ॥

ఆక్రాంతమంతరరిభిః మదమత్సరాద్యైః
గాత్రం వలీపలితరోగశతానువిధమ్ ।
దారైః సుతైశ్చ గృహమావృతముత్తమరైః

మాతః కథం భవతు మే మనసః ప్రసాదః ॥ ౨౮ ॥

ధన్యాః కతి త్రిభువనే పరమోపభాగ్యం
సంసారమేవ పరమేశ్వరి భావయంతః ।
ఆభాసరూపమవబోధమిమం సమేత్య
క్లిశ్యే కియత్కియదహం త్వమునా భవేన ॥ ౨౯ ॥

కా సంస్కృతిః కిమపచారనిబంధనేయం
కీదృగ్విధస్య తవ కిం క్షతమేతయేతి ।
ప్రశ్నే తు నాస్మి కుశలః ప్రతివక్తుమేవ
భేదస్తు మే జనని కోఽప్యయమేవమాస్తే ॥ ౩౦ ॥

ఏవం గతస్య మమ సామృతమేతదర్శ-
మత్రేదమౌపయికమిత్యమిదం చ సాధ్యమ్ ।
అస్మిన్మమాణమిదమిత్యపి బోధ్యమమ్బు
శక్తిర్న మే భువనసాక్షిణి కిం కరోమి ॥ ౩౧ ॥

న జ్ఞాయతే మమ హితం నితరాముపాయో
దీనోఽస్మి దేవి సమయాచరణాక్షమోఽస్మి ।
తత్త్వామనన్యశరణః శరణం ప్రపద్యే
మీనాక్షి విశ్వజననీం జననీం మమైవ ॥ ౩౨ ॥

కిఞ్చిన్మయా శ్రుతిషు కిఞ్చిదివాగమేషు
శాస్త్రేషు కిఞ్చిదుపదేశపథేషు కిఞ్చిత్ ।
ఆపూతమస్తి యదతో భవతీం వరీతుం
గోప్తీతి కాచిదుదపద్యత బుద్ధిరేషా ॥ ౩౩ ॥

బ్రహ్మైవమేవమహమేష తదాప్యపాయ

ఇత్యాగమార్థవిధురాః ప్రథమే దయార్థాః ।
త్వద్దక్షకత్వగుణమాత్రవిదో ద్వితీయా
ఇత్యర్థయే సదధికార నిరూపణాయ ॥ ౩౪ ॥

మాతా కరోషి మమతాం మయి యావదీశ-
త్వావద్యతే మమ తతః కిమివాస్తి సాధ్యమ్ ।
మామిత్థమిత్థముపయుజ్జ్వ న విస్మరేతి
కిం స్వామినం త్వరయతే క్వచన స్వభృత్యః ॥ ౩౫ ॥

త్యాజ్యం త్యజాని విహితం చ సమాచరాణి
నిత్యేషు శక్తిమనురుధ్య హు వర్తితవ్యమ్ ।
తద్బుద్ధిశక్తిమనురుధ్య న కార్యశక్తి-
మిత్యేతదేవ తు శివే వినివేదయామి ॥ ౩౬ ॥

ఆత్మైవ భార ఇతి తం త్వయి యో నిధత్యే
సోఽజ్ఞాని కాని కలయత్వలసః ప్రపత్తేః ।
విశ్వస్య సాక్షిణి విలక్షణలక్షణా యా
విప్రమ్భసమ్బుదియమేవ సమస్తమజ్ఞమ్ ॥ ౩౭ ॥

త్వత్ప్రేరణేన మిషతః శ్వసతోఽపి మాతః
ప్రామాదికేఽపి సతి కర్మణి మే న దోషః ।
మాత్రైవ దత్తమశనం గ్రసతః సుతస్య
కో నామ వక్ష్యతి శిశోరతిభుక్తిదోషమ్ ॥ ౩౮ ॥

ముక్తిం నిషాధయిషతాం నిజయైవ బుద్ధ్యా
ప్రారబ్ధకర్మ భవతు ప్రతిబంధహేతుః ।
త్వామేవ సాధనతయాపి సమాశ్రితానాం
తుల్యం తదమ్బు యది కస్తవ వీరవాదః ॥ ౩౯ ॥

ప్రారబ్ధకర్మ గిరిజే భవదాశ్రితానా-

మన్యత్ర సంక్రమయ నాశయ వా సమూలమ్ ।

మర్త్యాశ్చ ఖల్వపి విషం వపుషి ప్రసక్తం

సంక్రామయన్తి పరతోఽపి చ నాశయన్తి ॥ ౪౦ ॥

త్వద్దర్శనశ్రవణచింతనవన్దనాది-

ష్వక్లాణి దేవి వినియుజ్య యథాధికారమ్ ।

రక్షేత్యసంజ్ఞభవసమ్భుతయైవ మైత్ర్యా

రున్ధ్యాం యది స్థిరమమూన్యధునైవ న స్యుః ॥ ౪౧ ॥

త్రాతవ్య ఏష ఇతి చేత్కరుణా మయి స్యా-

త్రాయస్య కిం సుకృతదుష్కృతచింతయా మే ।

కర్తుం జగత్తిరయితుం చ విశృంఖలాయాః

కర్మానురోధ ఇతి కం ప్రతి వచ్ఛనేయమ్ ॥ ౪౨ ॥

త్వయ్యర్చితం ప్రథమమప్సయయజ్వనైవ

స్వాత్మార్పణం విదధతా స్వకులం సమస్తమ్ ।

కా త్వం మహేశి కులదాసముపేక్షితుం మాం

కో వానుపాసితుమహం కులదేవతాం త్వామ్ ॥ ౪౩ ॥

మౌఢ్యాదహం శరణయామి సురాస్తరం చే-

త్కిం తావతా స్వమపి తస్య భవామి మాతః ।

అజ్ఞానతః పరగృహం ప్రవిశన్పరస్య

స్వత్వం ప్రయాస్యతి పశుః కిము రాజకీయః ॥ ౪౪ ॥

ఆధాయ మూర్ధని వృధైవ భరం మహాన్తం

మూర్ఘా నిమజ్జథ కథం భవసాగరేఽస్మిన్ ।

విన్యస్య భారమఖిలం పదయోర్జనన్యా

విప్రబ్రముత్తరత పల్వలతుల్యమేనమ్ ॥ ౪౫ ॥

క్వేదం పతివ్యతి వపుః క్వ తతో ను గమ్యం
కో దణ్డయివ్యతి కియంతమనేహసం వా ।
కిం తస్య సంతరణసాధనమిత్యనంతా
చింతా స్థితా త్వయి శనైరవతారితా సా ॥ ౪౬ ॥

జ్ఞానం విశేయముత తేన వినోద్ధరేయం
ప్రారబ్ధమవ్యపలపేయముతానురుంధ్యామ్ ।
ఇత్థం సకృత్ప్రపదనైకవశంవదాయా
మాతుర్యయి ప్రవవృతే మహతీహ చింతా ॥ ౪౭ ॥

ఏతజ్జడాజడవివేచనమేతదేవ
క్షిప్త్యాదితత్వపరిశోధనకౌశలం చ ।
జ్ఞానం చ శైవమిదమాగమకోటిలభ్యం
మాతుర్యదజ్ఞియుగలే నిహితో మయాత్మా ॥ ౪౮ ॥

పట్రింశదావరణమధ్యజుషి త్వదజ్ఞౌ
హాలాస్యనాథదయితే నిహితో మయాత్మా ।
భూభుతలత్రిదివవర్తిషు కః క్షమేత
తచ్ఛక్తుశాది నిభృతేన నిరీక్షితుం మామ్ ॥ ౪౯ ॥

బన్ధం హరివ్యసి సుఖం వితరివ్యసీతి
నిశ్చప్రచం నిఖిలమమ్మ తదాస్త ఏవ ।
సమృత్యహం త్వయి నిధాయ భరం సమస్తం
యానిర్భణోమికిమితోఽపి మమాపవర్గే ॥ ౫౦ ॥

కాశ్యాం నిపాతయ వపుః శ్వపచాలయే వా

స్వర్గం నయ త్వమపవర్గమధోగతిం వా ।
అద్యైవ వా కురు దయాం పునరాయతౌ వా
కః సప్తమో మమ ధనే ధనినః ప్రమాణమ్ ॥ ౫౧ ॥

నాహం సహే తవ కథాశ్రవణాంతరాయం
నాహం సహే తవ పదార్పనవిచ్యుతిం వా ।
మోక్షం దిశైతదవిరుద్ధమిదం న చేత్యా-
న్నైవాస్తు మాతరపవర్గమహోపసర్గః ॥ ౫౨ ॥

ఆచూడమాచరణమమ్మ తవానువార-
మంతఃస్మరన్భవనమంజలమంజమంజమ్ ।
ఆనన్దసాగరతరంగపరమ్పరాభి-
రాన్దోలితో న గణయామి గతాన్యహాని ॥ ౫౩ ॥

పాషాణతోఽపి కఠినే శిరసి శ్రుతీనాం
ప్రాయః పరిక్రమవశాదివ పాటలాభమ్ ।
అమ్మ స్మరేయమమ్మతార్థవమాథలబ్ధ-
హైయ్యంజనీనసు కుమారమిదం పదం తే ॥ ౫౪ ॥

యే నామ సన్తి కతిచిద్గురవిస్త్రిలోక్యాం
తేషామపి స్వయముపేతవతా గురుత్వమ్ ।
పాదేన మూర్ధ్ని విధృతేన వయం తవామ్మ
సంసారసాగరమిమం సుఖముత్తరామః ॥ ౫౫ ॥

సాధారణే స్మరజయే నితిలాక్షిసాధ్యే
భాగీ శివో భజతు నామ యశః సమగ్రమ్ ।
వామాఙ్ఘ్రమాత్రకలితే జనని త్వదీయే
కా వా ప్రసక్తిరపి కాలజయే పురారేః ॥ ౫౬ ॥

స్వాత్మేమలం యది మనో మమ విశ్వమాతః
తత్పాదయోర్మదులయోస్తవ పాదుకాఽస్తు ।
స్వాత్మర్కశం యది కరగ్రహణే పురారేః
అశ్మాధిరోపణవిధౌ భవతూపయోగః ॥ ౫౭ ॥

ప్రస్నిగ్ధముగ్ధరుచిపాదతలే భవత్యా
లగ్నం దృఢం యదిహ మే హృదయారవిన్దమ్ ।
ఏపైవ సాగ్రభువనద్విశతీపతిత్వ-
సామ్రాజ్యసూచనకరీ తవ పద్మరేఖా ॥ ౫౮ ॥

అప్రాకృతం మృదులతామవిచిన్త్య కింశ్చి-
దాలమ్బితాసి పదయోః సుదృఢం మయా యత్ ।
తన్మే భవార్ణవనిమజ్జనకాతరస్య
మాతః క్షమస్య మధురేశ్వరి బాలకృత్యమ్ ॥ ౫౯ ॥

యత్రానమన్మశుపతిః ప్రణయాపరాధే
మన్దం కిల సృశతి చన్ద్రకలాఞ్చలేన ।
పుష్పార్చనేఽపి మృదితం పదయోర్యుగం త-
న్మాతస్తుదంతి న కథం పరుషా గిరౌ మే ॥ ౬౦ ॥

అవ్యాజసున్దరమనుత్తరమప్రమేయ-
మప్రాకృతం పరమమణ్డలమజ్ఞిపద్మమ్ ।
సందర్శయేదపి సకృద్భవతీ దయార్తా
ద్రష్టాస్మి కేన తదహం తు విలోచనేన ॥ ౬౧ ॥

దివ్యా దృశోఽపి దివిషద్భూణోచితాని
వస్తూని కామమవధారయితుం క్షమన్తే ।
త్వన్మాత్రవేద్యవిభవే తవ రూపధేయే

త్వద్భావ ఏవ శరణం పరిశేషితో నః ॥ ౬౨ ॥

అస్మిన్మహాత్యనవధౌ కిల కాలచక్రే
ధన్యాస్తు యే కతిపయే శుకయోగిముఖ్యాః ।
లీనాస్త్యదజ్ఞియుగలే పరిశుద్ధసత్వాన్
తానాత్మనస్తవ నఖానవధారయామః ॥ ౬౩ ॥

ఆ శైశవాన్మమతయా కలితస్త్యయాసా-
వాన్మణ్యమమ్మ తవ లబ్ధుమనా మృగాఙ్గకః ।
స్వాత్మానమేవ నియతం బహుధా విభజ్య
త్వత్పాదయోర్వినిదధే నఖరాపదేశాత్ ॥ ౬౪ ॥

నాస్తః ప్రవేశమయతే కిమపి శ్రుతం మే
నాస్తిక్యవాదశిలయా ప్రతిరుధ్యమానమ్ ।
తత్పాతయామ్యహమిమాం మహతీమధస్తా-
త్పాదోదకేన కియతా పరదేవతాయాః ॥ ౬౫ ॥

సన్నాహిభిః యమభటైః పరివార్యమాణే
మయ్యుర్భకే కరుణయా స్వయమాపతన్త్యాః ।
ఆకర్ణయేయమపి నామ విరామకాలే
మాతస్తవాఙ్మిమణినూపురశిఙ్గితాని ॥ ౬౬ ॥

బ్రహ్మేశకేశవముఖైర్బహుభిః కుమారైః
పర్యాయతః పరిగృహీతవిముక్తదేశమ్ ।
ఉత్పన్నమమ్మ తవ దాస్యసి మే కదా త్వం
మాతృప్రియం కిల జడం సుతమామనన్తి ॥ ౬౭ ॥

ఊరౌ శిరస్తవ నివేశ్య దయావితీర్ణ-

సంవ్యానపల్లవసమీరవినితభేదమ్ ।
అత్రైవ జన్మని విభోః పరమోపదేశ-
మాకర్ణయేయమపి కిం మణికర్ణికాయామ్ ॥ ౬౮ ॥

కాశ్చీగుణగ్రథితకాఞ్చనచేలదృశ్య-
చణ్డాతకాంశుకవిభాపరభాగశోభి ।
పర్యఙ్కమణ్డలపరిష్కరణం పురారేః
ధ్యాయామి తే విపులమమ్భ నితమ్భబిమ్భమ్ ॥ ౬౯ ॥

గర్భే నివేశ్య భువనాని చతుర్దశాపి
సంరక్షితుం కలితనిశ్చితయా భవత్యా ।
ప్రాకారమేవ రచితం పరితోఽపి నూన-
మూహే సువర్ణమయమేదురపట్టబన్ధమ్ ॥ ౭౦ ॥

ముక్తాశ్చ ఖల్వపి యది త్రిపురే భవత్యాః
స్తన్యాశయా స్తనతటం న పరిత్యజన్తి ।
అస్మాకముద్భటభవజ్వరతాపితానా-
మార్తీభవన్ తు వదనాని కుతో న హేతోః ॥ ౭౧ ॥

నష్టోపలబ్ధమధిగత్య శిశుం చిరాన్మాం
వాత్సల్యవిద్రుతహృదః పరదేవతాయాః ।
క్లిద్యత్ప్రయోధరవినిఃసృతదుగ్ధబిష్టు-
నివ్యస్తపజ్జీరివ దీవ్యతి హరయష్టిః ॥ ౭౨ ॥

యత్తద్ధనుర్జనమనోమయమైక్షవం తే
తస్యాస్తు దేవి హృదయం మమ మూలదేశః ।
చాపాధిరోపణవిధౌ చరణాఞ్చలేన
సమ్భావ్యతే కిల సమాక్రమణం కదాచిత్ ॥ ౭౩ ॥

ఆస్థాయ దారుణతరం కమపి స్వభావ-
మత్యస్తదుష్కృతకృతామపి శిక్షణాయ ।
గృహ్లాసి సాయకపదే కుసుమాన్యమూని
మాతః సుతేషు మహతీ కిల రూక్షతేయమ్ ॥ ౭౪ ॥

పాశం సృణిం చ కరయోస్తవ భావయస్తః
సంస్తమ్భయన్తి వశయన్తి చ సర్వలోకాన్ ।
చాపం శరం చ సకృదమ్భ తవ స్మరన్తో
భూపాలతాం దధతి భోగవథావతీర్ణః ॥ ౭౫ ॥

పాశాఙ్కుశౌ తవ కరే పరిచిన్త్య రాగ-
ద్వేషౌ జయన్తి పరమార్థవిదస్తు ధన్యాః ।
ఏకత్ర చాపమితరత్ర శరం చ మత్వా
వ్యావర్తయన్తి హృదయం విషయాన్ధకూపాత్ ॥ ౭౬ ॥

ఉత్మాస్తమాస్తరమిదం శరణం జనానా-
మప్యేతి చన్ద్రమితి హే శ్రుతయో వదన్తి ।
ఆస్తామిదం మమ తు దేవి మనోఽధునైవ
లీనం దృఢం వదనచన్ద్రమసి త్వదీయే ॥ ౭౭ ॥

విద్యాత్మనో జనని తావకదస్తపజ్ఞైః
చైమల్యమీదృగితి వర్ణయితుం క్షమః కః ।
తత్సమ్భవా యదమలా వచసాం సవిత్రీ
తన్మూలకం కవియశోఽపి తతస్తరాం యత్ ॥ ౭౮ ॥

స్వచ్ఛాపి తే వహతి యత్కిల దస్తపజ్ఞైః
స్వచ్ఛన్దనిర్దలితదాడిమబీజశోభామ్ ।
తన్మే రజోవ్యతికరాధికపాటలిమ్ని

చిత్రే పరం పరిచయాదితి చిన్తయామి ॥ ౭౯ ॥

అర్థం జితత్రిపురమమ్బ తవ స్మితం చే-
దర్శాన్తరేణ చ తథా భవితవ్యమేవ ।
తచ్చిన్తయే జనని కారణసూక్ష్మరూప-
స్థూలాత్మకత్రిపురశాన్తికృతే స్మితం తే ॥౮౦ ॥

మత్స్యే శదర్శనపరిద్రవదన్తరణ-
హైయ్యుజ్గవీ నపరివాహనిభం జనన్యాః ।
అన్తస్తమోపహమనుస్మరతాం జనానాం
మన్దస్మితం భువనమణ్డలమస్తు భూత్యై ॥ ౮౧ ॥

సాంసిద్ధికాననసరోరుహదివ్యగన్ధ-
సాన్తీకృతేన్ద్రశకలాకలితాధివాసమ్ ।
తామ్బూలసారమఖిలాగమబోధసారం
మాతర్విధేహి మమ వక్త్రకలాచికాయామ్ ॥ ౮౨ ॥

నాసామణిస్తవ శివే చిరసంస్తవేన
ప్రత్యాహృతే మనసి భాతి తపోధనానామ్ ।
అజ్ఞానసన్తతినిశాత్యయసూచనార్థం
ఆవిర్భవన్త్యసురదేశికతారకేవ ॥ ౮౩ ॥

తామ్బూలగర్భపరిపుల్లకపౌలలక్ష్మ-
తాటజ్ఞమౌక్తికమణిప్రతిబిమ్బదమ్భాత్ ।
అన్తద్వయవ్యతికరామలసత్వమాద్యం
వర్ణం విభర్తి జఠరే తవ వక్త్రవిమ్భమ్ ॥ ౮౪ ॥

దత్తే శ్రియం బహువిధాం కుశలాని దత్తే

దత్తే పదం సురపతేరపి లీలయైవ ।
ఈద్యుగ్విధామ్భ తవ దృష్టిరితోఽధికా వా
నాద్యాపి కర్ణమతివర్తితుమీశ్వరీయమ్ ॥ ౮౫ ॥

పాశాణకూటకరిణే జనదుర్విగాహే
వ్యర్థం మహాత్యుపనిషద్విపినే ప్రవృత్తా ।
సేవ్యేత కేన తవ లోచనచన్ద్రికేయ-
మేనాం నిపాతయ సకృన్మయి తవ్యమానే ॥ ౮౬ ॥

కామం శివేన శమితం పునరుజ్జగార
దృష్టిస్తవేతి కిమియం జనని స్తుతిస్తే ।
లీలాప్రసూతపురుషార్థచతుష్టయాయా-
స్తస్యాః పరం తు స భవత్యవయుత్యవాదః ॥ ౮౭ ॥

సోమో జగజ్జనయితేతి యదాహ వేదో
నేదం లతాపరమితి భ్రమితవ్యమార్చ్యైః ।
యః శైవవామతనువర్తిభవద్భుగాత్మా
చన్ద్రో జగత్సృజతి తత్పుర ఏష వాదః ॥ ౮౮ ॥

సూచ్యగ్రవద్యసుమతీమణువచ్చ మేరుం
దృష్టిర్యదమ్భ తవ పశ్యతి దానశౌణ్డా ।
దృష్టాస్త్యయా వయమపీహ తతః స్మరామో
వేశస్తమేవ భవసాగరముత్తరఙ్గమ్ ॥ ౮౯ ॥

వాణీనికేతనతయా ఘనసారగౌరాః
కల్హారకేసరరుచః కమలానుషఙ్గాత్ ।
మాతర్జయన్తి శరణాగతలోకచేతో-
మాలిన్యమార్జనవశాదసితాః కటాక్షాః ॥ ౯౦ ॥

ఆకర్ణముల్లసతి మాతరపాఙ్గదేశే
కాలాఙ్గానేన ఘటితా తవ భాతి రేఖా ।
శైవాలపఙ్క్తిరివసన్తతనిర్జిహన-
కారుణ్యపూరపదవీకలితానుబంధః ॥ ౯౧ ॥

విశ్వం సృజతి హన్తి చ యః కటాక్షో
విశ్వస్యతాం కథమసౌ చపలస్వభావః ।
ఏషోఽపి యామనుసరల్లభతే యశాంసి
తామేవ విశ్వసిమి దేవి తవానుకంభామ్ ॥ ౯౨ ॥

అర్థం కలఙ్కరహితా కరుణైవ శమ్భో-
రర్థం గుణాస్తదితరే సకలాః సమేతాః ।
ఇత్యమ్బ సమ్ప్రతి కిల స్ఫురితం రహస్యం
సమ్మశ్యతో మమ భవన్మయమైశమర్థమ్ ॥ ౯౩ ॥

అమ్బ భువోస్తవ విచేష్టితమప్రమత్తం
సమ్మశ్యతాం నిజనిజార్థనిదేశహేతోః ।
తన్మూలదేశనిహితా నిభృతా సురాణాం
దృష్టిః ప్రయాతి మృగనాభివిశేషకత్వమ్ ॥ ౯౪ ॥

సారం కణం కణమఘర్మరుచాం సహస్రా-
త్సంఖ్యాయా నిర్మితమిదం తవ వక్త్రబిమ్బమ్ ।
తావత్పుధాకరకలఙ్కకులాని పశ్చా-
దేకత్ర దేవి నిహితాని కచాపదేశాత్ ॥ ౯౫ ॥

విన్యస్తమిన్ద్రమణికన్దలసున్దరేషు
కేశేషు తే స్ఫటికనిర్మలమిన్ద్రఖణ్డమ్ ।
ఆధారసంజ్ఞతివశాదసితాయమాన-

మిన్దీవరచ్చదవతంసదశాం విభర్తి ॥ ౯౬ ॥

చిన్తామణిస్త్రిభువనేశ్వరి కౌస్తుభశ్చ
ఖ్యాతౌ మణీ తవ గృహాంశుకట్టిమస్థౌ ।
కిం రత్నమన్యదుపలభ్య కిరీటకోటిం
వాచస్పతిప్రభుతయస్తవ వర్ణయన్తు ॥ ౯౭ ॥

ప్రాదుర్భవత్తరణిబిమ్బశతారుణాని
పర్యాప్తశీతకిరణాయుతశీతలాని ।
శృంగారసారపరివాహమయాని మాత-
రంగాని కేఽపి చరమే జనుషి స్మరన్తి ॥ ౯౮॥

ప్రత్యుగ్రకుంజమరసాకలితాంశరాగం
ప్రత్యుగ్రదత్తమణిభూషణజాలరమ్యమ్ ।
తామ్బూలపూరితముఖం తరుణేంద్రచూడం
సర్వారుణం కిమపి వస్తు మమావిరస్తు ॥ ౯౯ ॥

అర్ధం స్త్రియస్త్రిభువనే సచరాచరేఽస్మి-
న్నర్ధం పుమాంస ఇతి దర్శయితుం భవత్యా ।
స్త్రీపుంసలక్షణమిదం వపురాదృతం య-
త్రేనాసి దేవి విదితా త్రిజగచ్ఛరీరా ॥ ౧౦౦ ॥

నిర్మాసి సంహరసి నిర్వహసి త్రిలోకీం
వృత్తాంతమేతమపి వేత్తి న వా మహేశః ।
తస్యేశ్వరస్య గిరిజే తవ సాహచర్యా-
జ్ఞాతః శ్రుతిష్వపి జగజ్జనకత్వవాదః ॥ ౧౦౧ ॥

సత్తాస్యఖణ్డసుఖసంవిదసి త్రిలోకీ-

సర్గస్థితిప్రతిహతివ్యపినిర్వ్యపేక్షా ।
త్వామస్తరేణ శివ ఇత్యవశిష్యతే కి-
మర్థం శివస్య భవతీత్యనభిజ్ఞవాదః ॥ ౧౦౨ ॥

నాస్మిన్రవిస్తపతి నాత్ర వివాతి వాతో
నాస్య ప్రవృత్తిమపి వేద జగత్సమస్తమ్ ।
అన్తఃపురం తదిదమీదృశమస్తకారే-
రస్మాదృశాస్తు సుఖమత్ర చరన్తి బాలాః ॥ ౧౦౩ ॥

త్వత్సన్నిధానరహితో మమ మాస్తు దేశ-
స్త్వత్తత్త్వబోధరహితా మమ మాస్తు విద్యా ।
త్వత్పాదభక్తిరహితో మమ మాస్తు వంశ-
స్త్వచ్ఛిన్తయా విరహితం మమ మాస్తు చాయుః ॥ ౧౦౪ ॥

త్వం దేవి యాదృగసి తాదృగసి త్వమీదృ-
గేవేతి వక్త్రమపి బోధుమపి క్షమః కః ।
మామేవ తావదవిదన్నతిపామరోఽహం
మాతః స్తుతిం త్వయి సమర్పయితుం విలజ్జే ॥ ౧౦౫ ॥

కాచిత్కృతా కృతిరితి త్వయి సాఽర్హితేతి
కాపి ప్రమోదకణికా న మమాంతరగ్ధే ।
మౌఢ్యం మదీయమిహ యద్విదితం మమైవ
కిం త్వమ్భు విశ్వసిమి దీనశరణ్యతాం తే ॥ ౧౦౬ ॥

కాలానపాస్య విషువాయనసజ్జమాదీ-
నస్తజ్ఞతే హిమకరే చ దివాకరే చ ।
అమ్బు స్మరేయమపి తే చరణారవిన్ద-
మానన్దలక్షణమపాస్తసమస్తభేదమ్ ॥ ౧౦౭ ॥

చతురధ్యాయీరూపం కలహంసవృజ్ఞానం జగన్మాతుః ।

అపరబ్రహ్మమయం వపురన్తః శశిఖణ్డమణ్డనముపాసే ॥ ౧౦౮ ॥

॥ ఇతి శ్రీ నీలకణ్ఠదీక్షితవిరచితః

శ్రీఆనందసాగరస్తవః సమ్పూర్ణః ॥

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated తీoday

<http://sanskritdocuments.org>

Ananda Sagara Stavam Lyrics in Telugu PDF

% File name : anandasagarastava.itx

% Location : doc\ devii

% Author : Nilakantha Dikshitar

% Language : Sanskrit

% Subject : philosophy/hinduism/religion

% Transliterated by : Sunder Hattangadi

% Translated by : n/a

% Description-comments : Hymn to Devi Minakshi

% Latest update : Dec. 18, 2009

% Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

% Site access : <http://sanskritdocuments.org>

%

% This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study

% and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of

% any website or individuals or for commercial purpose without permission.

% Please help to maintain respect for volunteer spirit.

%

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.

Please check their sites later for improved versions of the texts.

This file should strictly be kept for personal use.

PDF file is generated [October 13, 2015] at Stotram Website